Adolf Hitler şi epoca sa

Tinereţea.— Anii de luptă.— Ascensiunea.— Program şi realizări

La 20 Aprilie a. c. Fuehrerul şi Cancelarul Reichului german, Adolf Hitler, împlineşte 52 de ani.

Mii de volume, milioane de articole s'au scris şi se vor mai scrie, despre gândurile, metodele, concepţiile, înfăptuirile, ideologia şi opera animatorului Germaniei moderne. El îşi are de pe acum locul său în Istoria lumei şi în ce priveşte opera constructivă internă — pe care o elogiază adversari făţişi ca Sir Neville Henderson — şi în ce priveşte formidabila maşină de război a cărei putere a cuprins lumea de uimire.

Agenţia „Europa" ne dă datele cu privire la Fuehrerul Germaniei şi la evoluţia naţional socialismului, date din cari spicuim cele de mai jos:

Adolf Hitler s'a născut la Braunau (Austria de Sus), la 20 Aprilie 1889, ca fiu al unui funcţionar de vamă. Adolf Hitler voia să devină artist, dar pierderea timpurie a părinţilor săi l-au silit, după ce a urmat şcoala medie din Linz, să-şi câştige existenţa ca lucrător de construcţii, mai târziu ca desenator şi pictor de placate. Dela Viena, unde timp de 5 ani şi-a câştigat din greu pâinea, întâi ca muncitor auxiliar, apoi ca pictor modest, în 1912, s'a dus la Muenchen. El a devenit încă dela început un inamic hotărît al marxismului şi al evreimei, câştigând convingerea că naţionalismul şi socialismul ar fi contraste numai aparente, că muncitorul german ar trebui din nou reintegrat în comunitatea naţională. Războiul mondial l-a făcut ca voluntar în regimentul de rezervă bavarez Nr. 16 (Regt. List) fiind decorat cu Crucea de Fier clasa I. In urma unei intoxicaţii cu gaze, la 14 Octombrie, 1918, el a orbit în mod trecător. In anul 1919, Hitler s'a alăturat „Partidului muncitorilor germani", fondat la Muenchen, care abia prin activitatea sa a devenit, dintr'o mişcare fără nici o importanţă, o mişcare formidabilă. Cuvântările sale atrăgătoare, naţionaliste şi talentul său de organizare l-au adus repede în fruntea partidului, numit de el acum „Nationalsozialistische deutsche Arbeiterpartei — NSDAP (Partidul naţional socialist al muncitorilor germani).

ANI DE LUPTĂ PÂNĂ LA CANCELARIAT

Intâi Muenchenul a fost organizat ca bază solidă a mişcării. La 24 Februarie 1920, Hitler a anunţat, în prima adunare populară, care a avut loc la Hofbrauerhaus din Muenchen, cele 25 puncte ale programului partidului. Mişcarea s'a întins încet, întâi asupra Bavariei, apoi asupra Germaniei Centrale şi de Nord. La 9 Noembrie 1923, Hitler — în calitatea sa de conducător al uniunii germane de luptă, care a unit în afară de NSDAP, şi asociaţiile „Oberland" şi „Reichskriegsflagge" — împreună cu generalul Ludendorff a întreprins, la Muenchen, o tentativă de răsturnare a regimului, spre a înlătura, în ultima oră, prăbuşirea Reichului. Mişcarea a eşuat în faţa atitudinii guvernului şi s'a sfârşit cu ciocnirea sângeroasă dela Feldherrhalle din Muenchen. Ciocnire care s'a soldat cu 16 naţional-socialişti ucişi, cu dizolvarea partidului şi cu condamnarea lui Hitler la 5 ani închisoare. In timpul captivităţii sale, Hitler a scris cartea sa „Mein Kampf", opera fundamentală a mişcării şi doctrinei naţional-socialiste. După eliberarea sa din fortăreaţa Landsberg, în Decembrie 1924, el a organizat din nou, la 24 Februarie 1925, partidul său NSDAP, care printr'o activitate de propagandă fără asemănare a devenit, cu toată voinţa de distrugere a adversarilor şi a şicanelor fără număr din partea autorităţilor, o mişcare din ce în ce mai intensă.

Ca ţintă şi-a pus cucerirea, pe cale legală, a puterii de stat; la sfârşitul anului 1925, numărul membrilor NSDAP, era de 27.000, în anul 1930, 806.000. La alegerile pentru Reichstag din 1928, NSDAP a obţinut 12 locuri, iar la alegerile din 14 Septembrie 1930, 107 locuri; NSDAP a devenit al 2-lea partid al Germaniei. Campaniile de calomnie ale adversarilor şi atacurile din ce în ce mai dese ale marxiştilor, care au costat partidului vre-o 300 morţi şi peste 30.000 răniţi, n'au putut împiedeca progresul irezistibil al mişcării. După marele succes al partidului său la alegerile pentru Reichstag din Septembrie 1930, el a format, împreună cu celelalte grupe naţionale, „Frontul Herzburg" împotriva cabinetului Bruening. In primăvara anului 1932, Hitler ţi-a pus candidatura la Preşedinţia Reichului; la primul scrutin, el a obţinut 11,3 milioane voturi (30,1%), la al doilea 13,4 milioane (36,8 %). Tratativele pentru preluarea puterii au rămas în mai multe rânduri fără rezultat, fiindcă el a pretins puterea integrală, până când, la 30 Ianuarie 1933, Preşedintele Reichului Von Hindenburg, l-a numit Cancelar al Reichului.

FUEHRER ŞI CANCELAR AL REICHULUI

Hitler desăvârşi acum cucerirea Statului prin Partidul Naţionat Socialist, înlăturând sistemul parlamentar al partidelor, deosebirile de clasă şi particularismul. Pe tărâmul politicei externe Hitler se declară pentru o politică a păcii şi pentru o înţelegere bazată pe onoarea germană şi pe egală îndreptăţire. In Octombrie 1933, el a anunţat eşirea Reichului din Societatea Naţiunilor. După moartea mareşalului Hindenburg, prin legea din 2 August 1934, funcţia de Preşedinte al Reichului a fost contopită cu aceea de Cancelar al Reichului. Legea aceasta a fost ratificată prin plebiscitul din 19 August 1934, cu 38 milioane de voturi (90%); de atunci Hitler poartă titulatura oficială de „Fuehrer şi Cancelar al Reichului". La 16 Martie 1935, a instaurat serviciul militar obligatoriu. După ocuparea regiunilor demilitarizate din Renania, poporul german în urma plebiscitului din 26 Martie şi în proporţie de 99% îşi arată ataşamentul faţă de regimul lui Hitler. In toamna anului 1936, a fost anunţat „Planul de 4 ani" pentru asigurarea aprovizionării Germaniei cu materii prime. Cuvântarea pe care a ţinut-o Hitler în şedinţa Reichstagului dela 30 Ianuarie 1937, desăvârşi restaurarea suveranităţii politice a Reichului. In acelaş timp el retrase, solemn, semnătura Germaniei de pe tratatul dela Versailles. La 13 Martie 1938, uni Austria eliberată, propria sa patrie, din nou cu Reichul german; prin votul dela 10

FUEHRERUL ADOLF HITLER

Aprilie, poporul german aproape în unanimitate, a ratificat această înfăptuire a marei năzuinţi naţionale germane, care constituie unul dintre ţelurile principale ale politicii lui Adolf Hitler. In Octombrie 1938, ţara Sudeţilor a fost realipită la Reich. La 4 Aprilie 1939, regiunea Memel a fost încorporată la Prusia Orientală, cu aceasta încheindu-se opera de reconstrucţie paşnică înfăptuită de Fuehrer. După zadarnice încercări pe care le-a făcut Fuehrerul de a se rezolva pe cale paşnică problema Coridorului şi a Danzigului, la 2 Septembrie 1939, a început războiul impus Germaniei de către puterile occidentale.

PROGRAMUL DE GUVERNAMANT

Ideile fundamentale ale partidului naţional-socialist sunt formulate în cele 25 de puncte ale programului. Programul partidului naţional-socialist a fost şi programul guvernului naţional-socialist. Prezentând Reichstagului Legea deplinelor puteri, Adolf Hitler a schiţat şi programul de guvernare. Acesta a fost realizat până în ultima lui literă şi cuprinde următoarele capitole:

Estirparea fără rezervă şi eliminarea flagelului marxist.

Constituirea unei adevărate comunităţi populare, dincolo de interesele şi antagonismele de castă şi de clasă. Realizarea unei unităţi de idei în organismul social german, aceasta cu atât mai importantă, cu cât singură era în stare să dea posibilitatea menţinerii relaţiilor amicale cu celelalte puteri, indiferent de tendinţele, principiile şi concepţiile de care acestea erau dominate. Eliminarea comunismului din Germania este o chestiune de politică internă a Reichului.

Unitate în ceeace priveşte direcţiunea statului. Ţelul final al acestei reforme este crearea unei constituţii care să combine voinţa poporului cu autoritatea unei direcţiuni unice.

Inlăturarea elementelor de opoziţie, făcând imposibilă pe viitor exercitarea vreunei influenţe din partea acestora.

Comunitatea populară. Baza de existenţă a justiţiei nu poate fi decât baza de existenţă a naţiunii.

Aplicarea principiului în viaţa economică după care capitalul trebue să servească economiei şi economia trebuie să servească poporului. Iniţiativa individuală şi proprietatea particulară sunt respectate, dar între iniţiativa productivă, pe deoparte, şi munca productivă, pe de altă parte, trebue să existe un echilibru.

Guvernul Reichului n'a făcut şi nu va face experienţe monetare.

Salvarea ţăranului german a fost una din preocupările de căpetenie ale guvernului. S'a procedat pe o scară întinsă la reruralizare şi la colonizări masive.

Armata şomerilor a fost reintegrată în procesul de producţie. Au fost intensificate relaţiunile comerciale cu ţările care puteau procura Germaniei materii prime.

Intrucât celelalte ţări nu s'au arătat dispuse să execute obligaţiile, anunţate în atâtea conferinţe, procedând la desarmare, pe baza dreptului de egalitate şi pentru salvgardarea patrimoniului naţional, Reichul a reintrodus serviciul militar obligator. O nouă armată germană a luat naştere, dispunând de un material uman excepţional crescut la şcoala naţional socialismului şi fiind înzestrată cum n'a mai fost nici o altă armată până acum.

POLITICA SOCIALĂ

Concepţia de politică socială, care are drept scop pacea socială a întregului popor şi nu numai aceea a unei clase, s'a bucurat în Germania de toată importanţa. Pentru combaterea şomajului guvernul naţional-socialist şi-a propus dela început realizarea următoarelor patru puncte:

1. Crearea imediată de posibilităţi de lucru în întreprinderile publice.

2. Crearea indirectă de posibilităţi de lucru prin punerea la dispoziţie a unor fonduri, prin degrevare fiscală şi prin încurajarea iniţiativei particulare.

3. Incurajarea reluării lucrului prin contribuţiuni publice şi degrevări de impozite.

4. Diminuarea ofertei de lucru prin utilizarea forţelor de muncă în afaceri economice.

Opera de construcţie de autostrade, care a provocat motorizarea pe o scară intensă, a fost una dintre primele contribuţii la înlăturarea şomajului. Alte lucrări au urmat, întreprinse atât de stat, cât şi de iniţiativa particulară. Politica salariilor, munca voluntară, armata şi înzestrarea ei, intensificarea schimburilor de produse, târgurile industriale, prestigiul mărfurilor germane, căile de comunicaţie etc., toate acestea la un loc au contribuit la înlăturarea şomajului. La sfârşitul anului 1934, după doi ani de guvernare naţional-socialistă, nu mai erau în Germania decât două milioane şi jumătate de şomeuri. După alţi doi ani în 1936 numărul şomerilor era mai mic de un milion şi jumătate. La începutul anului 1938 abia erau câteva sute de mii de şomeuri în Germania. In Reichul German astăzi nu mai există şomaj.

FRONTUL GERMAN AL MUNCII

Guvernul naţional-socialist n'a dat numai de lucru muncitorimii ci i-a pus la dispoziţie o organizaţie formidabilă „Frontul german al muncii" care grupează în acelaş timp pe muncitorii cu braţele şi pe cei cu creerul. Deutsche Arbeitsfront (DAF) urmăreşte realizarea punctului programatic al partidului naţional-socialist pentru desfiinţarea luptei de clasă şi a antagonismelor care ar putea să existe între salariaţi şi patroni. Acest mare edificiu e sprijinit pe 3 coloane: muncitori, meseriaşi şi patroni. Organizaţia (DAF) este atât regională cât şi profesională. Organizaţia regională corespunde celei a partidului şi are sub diviziunile pe care le are şi organizaţia partidului.

Sporirea lucrului, menţinerea salariului oral şi stabilitatea preţurilor, au făcut ca nivelul salariilor în general să se ridice. Asigurarea socială al cărei sfârşit îl prezisese marxiştii în clipa venirii naţional-socialiştilor la putere, nu numai că a rămas în fiinţă, dar a fost desăvârşită şi extinsă în toate domeniile. Prin legea relativă la ordinea muncii naţionale s'a adus o protecţie mai mare a preavizului, dând lucrătorului siguranţă în ce priveşte păstrarea locului său. Noile ordonanţe, care reglementau salariile, au prevăzut concedii pentru lucrători şi pentru funcţionari. Marea organizaţie „Kraft durch Freude" oferea posibilitatea pentru muncitor de a folosi în mod raţional aceste concedii.

POLITICA AGRARA

Adolf Hitler a spus: „Ţăranul este temelia statului". Ministrul Darré a arătat cine este ţăran: „Este considerat ţăran acela care datorită eredităţii rasei sale, face să rodească pământul său natal şi consideră această activitate ca o datorie faţă de ai săi şi faţă de popor".

O consecinţă naturală a acestor premise a pus pentru politica agrară problema colonizării spaţiului statului în mod uniform cu ţărani, asigurând în acelaş timp posesia pentru toate timpurile a căminurilor rurale pentru aceşti ţărani.

Paralel cu opera de reruralizare au fost colonizaţi pe teritoriul Reichului, în special în provinciile din răsărit şi în teritoriile realipite, germanii din ţările baltice, din Volinia, din Galiţia, din Basarabia şi Bucovina de Nord. Tuturor acestor noi colonişti li s'a dat posibilitatea să-şi întemeieze gospodării, punându-li-se la dispoziţie un inventar agricol.

Prin legea de protecţie a căminului rural, ţăranul a fost pus la adăpost de spectrul înstrăinării avutului strămoşesc, datorită căreia atâtea pământuri germane încăpuseră pe mâini străine.

Sporirea producţiei agricole a avut drept rezultat mărirea puterii de cumpărare a clasei ţărăneşti, aceasta cu atât mai mult cu cât, prin regulamentele pentru fixarea preţului de vânzare al produselor agricole, stabilitatea preţurilor a fost garantată. Sporirea producţiei agricole a mers mână în mână cu politica de alimentare, în aşa fel, încât fiecare ţăran îşi avea asigurat debuşeul pentru produsele sale.

PREGATIREA TEHNICA A RAZBOIULUI. REZULTATELE

Dintre toate realizările, cele din domeniul pregătirii tehnice a armatei sunt subliniate de rezultatele efective pe care toată lumea le ştie.

Diviziile blindate, aviaţia în picaj, corpul de pioneri, aprovizionarea, tot aparatul acesta formidabil care şi-a valorificat calităţile pe toate câmpurile de luptă, au fost completate cu un extraordinar dinamism al ostaşului german, rezultat al unei îndelungate pregătiri sufleteşti.

Comunicatele adversarilor Germaniei sunt cea mai elocventă dovadă a acestei forţe.

Viitorul va aduce lumei, odată cu pacea aşteptată, preocupări noui de reconstrucţie şi de refacere, şi, pentru toţi cei cari cunosc însemnătatea ideei naţionale, cari doresc unirea celor de acelaş neam, cari ţin să respecte dreptul la viaţa liberă tuturor popoarelor a căror lealitate n'a fost dezminţită, sfintele drepturi ale României trebue să fie ţinute în seamă.

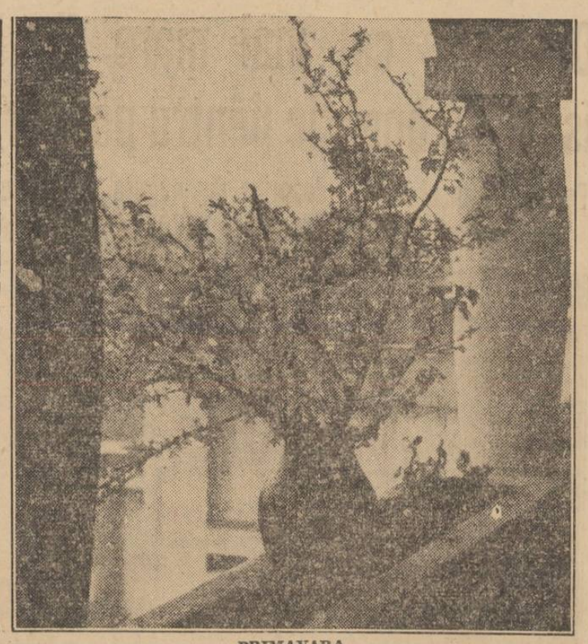

PRIMAVARA

CETATEA ETERNĂ

(ANNO 2797 A. U. C.)

de maior C. MIHĂILESCU

Secretar general al ministerului propagandei

Am sosit la Roma, noaptea, târziu. N'am văzut nimic; eram obosit de un drum lung. A doua zi, înviorat, am deschis ferestrele odăii. Şi cum poposisem pe una din cele 7 coline sfinte, prin fereastra larg deschisă m'a năpădit lumina şi m'a orbit. Ameţitor era întregul tablou care se deschidea vederii mele. O ţară de basm. Imagini ale realităţii romane de eri, înviorate de cele recente, străluceau sub un soare veşnic tânăr, răscolind gândurile, dând viaţă cărţilor cetite şi o mireasmă specială aerului care mă îmbăta.

In vălmăşagul din cap şi din suflet, răscolit de mărturia plastică a atâtor secole, care se suprapuneau în zare, am avut o clipă senzaţia că străbat în sbor o nouă „Divina Comedie", a unui nou titan de talia lui Dante, în care timpul şi spaţiul dispăruseră complet.

Şi acum, iubiţi cetitori, vă rog, vorbiţi de Roma dacă îndrăzniţi.

Nu e cu putinţă!

Atâtea secole şi-au lăsat răbojul acolo. Atâtea genii i-au cântat darurile, atâţi poeţi şi-au sugrumat muzele, că n'au fost în stare să tălmăcească gândul şi simţirea lor, că n'am să risc eu, neînsemnatul, să v'o descriu! Mergeţi de o vedeţi. Iar cei ce nu puteţi, trăiţi cu ochii închişi un basm frumos. Când îl veţi întrupa pe cel mai gingaş, deschideţi ochii şi spuneţi: „Aşa trebue să fie Roma!" Nu veţi greşi.

Eu am să încerc să vă înfăţişez alt aspect al său: acela pe care pietrele ce cântă în soare îl spun şoptit acelora ce ştiu să asculte şi sunt destul de cinstiţi să înţeleagă.

La baza însăşi a închegării acestei cetăţi stă munca şi prin muncă prima cucerire. Iată dece:

Roma îşi are aşezarea centrului său în mijlocul unei regiuni mlăştinoase.

Insuşi faimosul Forum Roman a fost un lac noroios, până ce împăraţii l'au secat, făcându-l de locuit.

Apa de băut a trebuit să fie adusă de departe, căci fundul de căldare nu avea isvoare naturale bune. Sistemul de apeduote care au rămas minuni este mărturie. Când Roma a ajuns o metropolă, ea nu a mai putut trăi din ceeace îi dădea solul. Şi s'a văzut silită să importe de peste mare necesarul vieţii unei populaţiuni prospere din primele începuturi.

Ruptă din mare, dar apărată de cele 7 coline, a trebuit să se lege prin drumuri de coastă. Greutăţile acestea au dat poporului latin:

— fermitatea de caracter ca să înfrunte vitregia unei situaţii defectuoase;

— dibăcia unei tehnice inginereşti, ale căror mărturii le vedeţi şi în ţara noastră.

Dar i-a crecat şi altceva: nevoia de viaţă a unei expansiuni coloniale, pe care secolele n'au făcut decât să o confirme.

Sunt încă oameni care spun că Roma nouă sufocă pe cea veche.

Nu vreau să polemizez cu nimeni, dar rog pe toţi câţi au văzut Roma şi Atena, leagănul şi isvorul culturei şi civilizaţiei noastre, să remarce următorul fapt:

In timp ce, minunata Acropole este sufocată de toată banalitatea Atenei actuale, eterogenă ca arhitectură şi spirit, de-ţi face impresia unei oaze în deşertul modern, Roma modernă nu a banalizat pe cea antică.

Trăesc amândouă în perfectă armonie, completându-se. Forum-ul Mussolini este demn de împăraţii romani.

Iată ce spunea Van Loon, cel care în istoria artelor mărturiseşte că nu iubeşte Roma (rezumat din Istoria umanităţii):

„Când vorbesc de Roma, să nu se înţeleagă oraşelul cu câteva mii de locuitori, fiindcă adevărata forţă a Romei o constituia regiunea întreagă de dincolo de ziduri.

Aci guvernământul provinciei a arătat dela început darul minunat de colonizator al Romei.

Deosebirea fundamentală dintre celelalte naţiuni: Egiptenii, Babilonenii, Grecii, etc., faţă de Roma era că toţi cereau barbarilor o supunere totală, în timp ce Roma îi trata în cetăţeni romani, legându-i cauzei comune şi făcându-i să se simtă mândri de „Cetatea Eternă", să lupte şi să moară pentru ea.

Străinul era câştigat de această generozitate şi se lega de cetate cu o loialitate inalterabilă.

Când o cetate greacă era atacată, străinii fugeau; când însă Roma era în pericol, latinii toţi alergau să o apere. Era mama lor care se afla în primejdie, era adevăratul lor cămin care trebuia apărat chiar dacă trăiau la sute de chilometri şi chiar dacă nu văzuseră niciodată cele 7 coline sfinte".

Galii în sec. IV înainte de Hristos şi Hanibal mai târziu, au fost învinşi de ostilitatea populaţiei şi a pământului pe care îl încălcaseră.

S'a născut astfel o mistică cu totul comparabilă cu aceea a profesorilor mari divinizaţi de discipolii lor.

Barbarii toţi, chemaţi la viaţa nouă a strălucirii Romei antice recunoşteau că de acolo vin lumina, ordinea, îndemnul la muncă şi fiorii artei.

E firesc pentru noi românii să ne gândim când vorbim de darul minunat de colonizare al romanilor, că noi înşine suntem rodul lui, rezultat fericit al contopirii valerilor spirituale dace şi cu ceea ce a avut bun şi rodnic Roma.

Izolat în marea de barbari ale căror puhoae succesive puteau să nimicească orice întemeere fie ea cât de trainică, încet în infiltrarea mai lentă, dar nu mai puţin primejdioasă a slavilor, Daco Romanul a rămas aci afirmarea superiorităţii şi limpezimei geniului mediteranean a cărui forţă însă venea din grefarea spiritului etern latin pe vânjoşia şi duritatea Dacului.

Reminiscenţele organizaţiei romane în ţara noastră ca: Drubeta (azi Turnul Severin), de unde porneau toate drumurile romane care duceau în centrul Daciei; piciorul podului lui Traian de peste Dunăre, construit în anul 106; Ulpia Traiană, cea mai mare cetate romană din Ardeal zidită pe urmele cetăţii Sarmisegetuza, desfăşoară şi azi majestatea şi splendoarea trimişilor „Cetăţii Eterne". Ţăranii noştri beau şi acum apă din această, cetate, apă care vine prin viaductele construite de Romani. Expresia întregei civilizaţii de atunci, o găsim aci în Ulpia Traiană, unde încălzirea centrală, necunoscută la alte popoare, baia şi bibliotecile se văd şi azi.

Şoseaua care leagă această cetate cu restul Ardealului dăinuieşte încă şi se numeşte „Drumul lui Traian".

Forum-urile din toată ţara, monumentul din „Adam-Clisi" ridicat de soldaţi în anul 109 pentru comemorarea victoriilor împăratului Traian, monumentul lui Ovidiu din Constanţa, oraşul Cluj, care fost sediul coloniei romane Napoca, Oradea Mare, oraş pur roman, purta numele de „Ulpianum" şi ca acesta vă pot cita mii de exemple, mărturie veşnică a înfrăţirii noastre de secole. Elementele spirituale de măsură şi justiţie sunt daruri romane.

Este, cred, o mărturie cinstită. Roma, „Eterna Cetate", primeşte astăzi omagiul cel mai cuvenit.

De multă vreme se vorbeşte de o cultură şi civilizaţie mediteraneeană. Această mare vrăjită nu a stins, ci veşnic a alimentat torţa culturii; numai că ea, acolo unde a poposit, a luminat diferit.

S'a spus că Roma a luat până şi Zeii Olympului. Cu următoarea rectificare:

Zeii Romani erau zei. Ei nu trăiau cu feţele frumoase din cetate. Erau sobri. Şefi de departamente spirituale şi foarte severi. Nu-şi negustoreau puterea. Cultura romană poartă pecetea ordinei şi a universalităţii. Să ne gândim, atât, că neamul ăsta minunat a reuşit să cucerească lumea şi s'o ORGANIZEZE.

Roma are însă un sens unic: centrul vieţii spirituale al lumii catolice. Dar Roma de astăzi mai are un atribut, prin care se înfrăteşte cu Berlinul, constituind o entitate spirituală care nu poate fi contestată. Este crezul nou, creat omenirei.

Mussolini şi Hitler nu au nevoie de prezentări. Nici n'am s'o fac!

Dar atrag atenţia tuturor că ei au făcut istoria actuală.

Veţi spune, că nu avem cum să ne dăm seama de acest fapt. De asta îmi e teamă. Şi drept răspuns vreau să vă spun atât: Pilat din Pont, retras din funcţie, se odihnea îmbătrânit pe ţărmul mării italiene, când sosi să-l vadă guvernatorul în funcţiune al Palestinei. Intrebându-l ce mai e nou pe acolo i s'a răspuns: Creştinii se ridică în mare număr.

— Creştinii? Ce sunt aceştia?

— Credincioşii lui Hristos pe care tu l-ai răstignit.

— Eu? Pe onoarea mea, nu-mi aminteşe de el.

Luaţi aminte! Uitase de Isus. Zilele trec cu sbuciumul lor. Dar marile prefaceri trec de-adreptul în istorie. Şi cu ele acei cari le-au produs.

Roma rămâne „Eternă" şi în cuprinsul ei, un suflet nou de frumuseţe antică, trasează drumuri noui pământului.

ANIVERSAREA INTEMEERII ROMEI

OPERA ROMANITĂŢII

de R. SEIŞANU

Roma nu este numai un muzeu de antichităţi ce reaminteşte turistului din vremea noastră trecutul glorios şi zbuciumat al capitalei Cezarilor ce au stăpânit cel mai întins şi puternic imperiu din antichitate. Ea nu este numai un nume ce impune respect istoricului modern prin evocarea acelui măreţ ciclu de evenimente, care au contribuit la prefacerea adâncă a occidentului şi a orientului antic, sub influenţa binefăcătoare a ei.

Roma este cetatea eternă, metropola lumei romanice de unde geniul latin a fecundat o civilizaţie şi o cultură; a creat Dreptul; a stabilit o nouă ordine socială; a închegat o unitate spirituală; a deschis căile progresului şi a dat impuls forţelor morale creatoare şi conservatoare.

Geniul latin *este opera Romei.*

In această cetate eternă a luat el naştere; s'a dezvoltat şi de veacuri radiază şi fulgeră lumina sa strălucitoare pretutindeni.

Imperiul roman, cel mai întins şi puternic stat din lumea antică, care s'a organizat şi menţinut, nu numai pe principiul autorităţii şi al dominaţiunii şi pe forţa armată a legiunilor, dar şi pe comandamentele de guvernământ prin excelenţă romane: domnia dreptului public şi cetăţenesc; cultul legii, al salvării „republicei", al penaţilor familiei, al tradiţiilor şi valorilor sociale şi culturale, a fost opera Romei.

Poate cel mai mare elogiu ce a fost adus Romei este acela formulat în secolul al V-lea d. Christos de Rutilius Namectianus, gal de origină, fost prefect al cetăţii eterne.

Rutilius Namectianus a spus că Roma a dat popoarelor ce le-a supus o patrie comună şi sub dominaţia ei învinşii au câştigat prin înfrângerea lor; iar asociindu-i pe aceştia la Dreptul său imperiul a ajuns mai măreţ şi strălucit aşa cum n'au văzut niciodată „astrele" până atunci.

(„Fecisti patriam diversis gentibus unam
profuit ingustis, te dominante, capi.
Dumque offers victis proprii consortia juris,
Urbem fecisti quod prius orbis erat...
Omnia perpetuos quae servant sidera motus
nullum viderunt pulcherius imperium")

In adevăr, Roma n'a avut o politică cu tendinţă de nivelare şi de coborâre a popoarelor ce le-a asociat imperiului său; ea a ţinut seamă de realităţi şi de tradiţii şi a lăsat factorului timp să opereze asimilările sub impulsul însă al geniului său latin.

D. BENITO MUSSOLINI

Imperiul roman, organism composit şi complex, prin popoarele numeroase şi ţările ce intrau în frontierele sale, şi-a îndeplinit misiunea sa, nu numai prin creşterea succesivă a teritoriului; prin întinderea dominaţiunii sale, ci mai mult prin politica sa unificatoare şi pacificatoare; prin facultăţile sale juridice; prin arta sa politică în materie de guvernământ, care lua în seamă realităţile, tradiţiile, credinţele, factorii psihologici şi economici; prin aptitudinile sale administrative; ca şi prin virtuţile cetăţenilor romani şi capacitatea conducătorilor săi, în epoca sa de măreţie.

In apogeul puterei sale, în timpul domniei lui Traian, legiunile romane au cucerit Dacia, după ce cu câtva timp mai înainte ele au pus stăpânire pe ţinutul dintre Dunăre şi Marea Neagră, — Dobrogea de azi. Şi opera romanităţii a dat roadele sale binefăcătoare şi în această parte extremă a imperiului, prin transformarea Daciei într'o provincie prosperă ce a binemeritat supranumele de Dacia felix. Pe teritoriul dacic, între Tisa, Dunăre, Carpaţi, Nistru şi Marea Neagră, s'a îndeplinit şi desăvârşit procesul etnic al contopirii elementului băştinaş dacic cu cel suprapus roman şi s'a născut poporul român, care de atunci şi până azi este continuatorul şi depozitarul romanităţii în aceleaşi părţi ale Europei, conştient de misiunea sa civilizatoare; încrezător în forţele sale conservatoare şi creatoare, legat strâns prin origina sa şi prin tradiţii multiseculare, de Roma. Dacă Italia este opera istorică a Romei; România este şi ea opera istorică a aceleiaşi Rome.

Cu toate că Dacia a fost părăsită de legiunile şi funcţionarii romani, în epoca lui Aurelian, şi că populaţia sa băştinaşă a rămas izolată şi lipsită de apărare, în vremurile cele mai grele ale invaziunilor barbarilor, totuşi ea şi-a păstrat intactă romanitatea şi a putut prin tenacitatea sa, prin lupte şi sacrificii, să-şi menţină omogenitatea, unitatea sa etnică, caracterul său specific latin.

Mesajul trimis de peste o sută personalităţi române Ducelui în 1936 PER L'ITALIA

I SOTTOSCRITTI INTELLETTUALI ED UOMINI POLITICI, COSCIENTI DEL DIRITTO E DELLA GIUSTIZIA DELLA CAUSA ITALIANA. STRETTI NEL RINOVELLATO SLANCIO DELLA LORO TRADIZIONE LATINA E MÈMORI DELLA GRANDEZZA DELL'ANTICA ROMA CHE ROMA FASCISTA HA RISUSCITATO. INVIANO ALL'ITALIA, AL SUO RE ED AL SUO DUCE I LORO FERVIDI AUGURII DI SEMPRE PIÙ GLORIOSE VITTORIE.

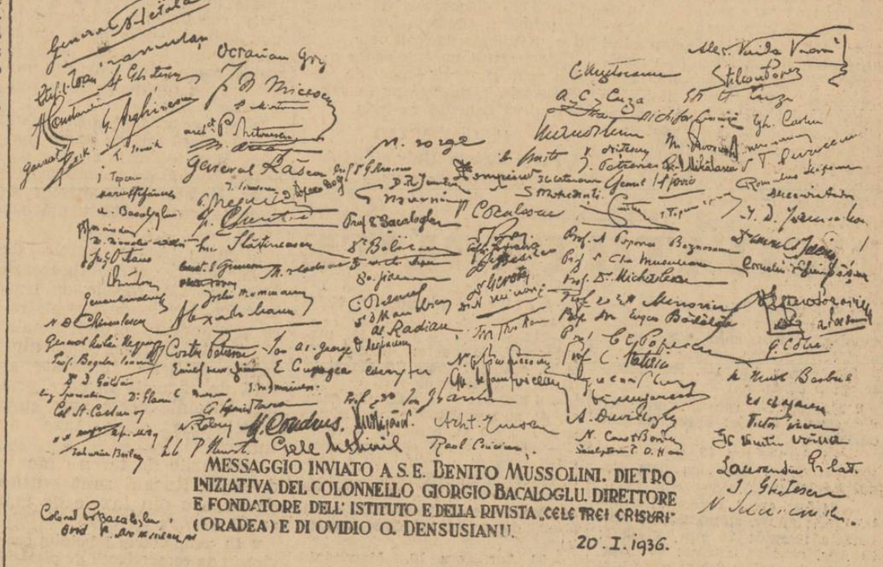

MESSAGGIO INVIATO A S. E. BENITO MUSSOLINI. DIETRO INIZIATIVA DEL COLONNELLO GIORGIO BACALOGLU, DIRETTORE E FONDATORE DELL'ISTITUTO E DELLA RIVISTA „CELE TREI CRIŞURI" (ORADEA) E DI OVIDIO O. DENSUSIANU.

20. I. 1936.

In Ianuarie 1936, 109 personalităţi române au trimis Ducelui Mussolini ca răspuns sancţiunilor luate la Geneva împotriva Italiei, mesajul pe care-l reproducem mai jos, în următorul cuprins.

„Subsemnaţii intelectuali şi oameni politici conştienţi de drepturile şi justiţia cauzei italiene, uniţi în acelaş elan reinoitor al tradiţiei latine şi memoriei grandoarei Romei antice, redeşteptată de Roma Fascistă, exprimă Italiei, Regelui şi Ducelui cele mai călduroase urări pentru o victorie tot mai glorioasă".

Toate ziarele italiene au reprodus acest mesaj, însoţindu-l de ample comentarii.

Astfel *Giornale d'Italia* a scris în Februarie 1936 următoarele:

„Mesajul pe care 109 personalităţi ale politicei şi culturii române l-au adresat Ducelui, trebue să fie semnalat pentru noblaţa sentimentelor ce-l inspiră şi pentru hotărâta şi curajoasa adeziune manifestată prin prietenia faţă de Italia, Regimul fascist şi Duce.

Acest omagiu foarte semnificativ prin importanţa cetăţenilor ce l-au semnat şi pentru momentul obscur al politicei europene în care ajunge, confirmă cum în orice Naţiune, pretinsa unanimitate sancţionistă, pe care Geneva o susţine ca un fapt incontestabil, este sfâşiată printr'o lentă diversitate de păreri şi atitudini. In orice Naţiune — şi cu plăcere constatăm că şi în România — împotriva partidelor şi sectelor teroarei sancţioniste, se găsesc curente nu fără importanţă, ba chiar însufleţite de un antisancţionism combativ".

Iar ziarul *Il regime fascista* din Cremona a scris:

„Subliniem importanţa acestui mesaj precizând că, printre toate mesaginile străine trimise Italiei, acesta este singurul în care s'a afirmat net amiciţia pentru Italia şi voinţa eforturilor politico-culturale ale unei ţări".